

Gebruikswaardeonderzoek polysla

Winterteelt 2002 - 2003

E.C. Rijpsma

© 2003 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Aan dit onderzoek is een financiële bijdrage verleend door de deelnemende telers en veredelaars

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Financier:

Productschap Tuinbouw
Louis Pasteurlaan 6
Postbus 280
2700 AG Zoetermeer

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving

Sector Glastuinbouw

Adres : Kruisbroekweg 5, 2671 KT Naaldwijk
: Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. : 0174 – 63 67 00
Fax : 0174 – 63 68 35
E-mail : infoglastuinbouw.ppo@wur.nl
Internet : <http://www.ppo.dlo.nl>

Voorwoord

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaardeonderzoek polysla winterteelt 2002-2003 uitgevoerd door het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving te Naaldwijk.

In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de productbeoordelingen, de productiewaarnemingen en het houdbaarheidsonderzoek weergegeven. In hoofdstuk 4 tenslotte, vindt u een voorstel voor de rasbeschrijvingen.

Inhoudsopgave

pagina

VOORWOORD	3
1 INLEIDING	5
1.1 DOEL	5
1.2 PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN	5
1.3 SAMENSTELLING RASSESERIES	5
1.4 OPZET ONDERZOEK.....	6
2 PROEFOPZET.....	7
2.1 PROEF- EN PROEFVELDGEGEVENS	7
2.2 RASNAMEN, INZENDERS EN RESISTENTIEPATRONEN	8
2.3 WAARNEMINGEN	8
2.4 TOELICHTING BIJ DE TABELLEN	9
3 RESULTATEN.....	10
3.1 BEOORDELINGEN	10
3.1.1 Omvang	10
3.3.2 Kleur	10
3.3.3 Vulling	11
3.3.4 Sluiting.....	11
3.3.5 Aanslag.....	11
3.3.6 Geelblad.....	12
3.3.7 Graterigheid	12
3.3.8 Uniformiteit.....	12
3.3.9 Gebruikswaarde.....	13
3.2 OPMERKINGEN	14
3.2.1 Tijdens beoordelingen geplaatste opmerkingen	14
3.2.2 Aandeel rand bij Mts. van Luijk tijdens beoordeling gemaakte opmerkingen	14
3.2.3 Tijdens de oogst door telers geplaatste opmerkingen.....	14
3.3 PRODUCTIE EN PRODUCTWAARNEMINGEN.....	16
3.3.1 Netto productie in kg per 100 kroppen.....	16
3.3.2 Waardering rot na 10 dagen	16
4 RASBESCHRIJVING.....	17

1 Inleiding

1.1 Doel

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 Programma gebruikswaardeonderzoek glasgroenten

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het rassenonderzoek vindt plaats indien de gewascommissie het hoge prioriteit geeft.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), Plantum NL (voorheen o.a. de NVZP en NVP), Naktuinbouw (Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw), de DPA (Dutch Produce Association), het PT en het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving vertegenwoordigd.

1.3 Samenstelling rassenseries

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen.

Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat. Als alle formulieren zijn ingezonden wordt door telers (namens LTO Groeiservice) bekeken of alle rassen voldoende niveau hebben om tot het onderzoek toegelaten te worden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal twee rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven. Voor deelname aan het gebruikswaardeonderzoek zijn veredelingsbedrijven inschrijfgeld verschuldigd.

1.4 Opzet onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op gemiddeld acht praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Deze werkwijze garandeert dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Excursiegroepen voeren met regelmaat gewasbeoordelingen uitgeoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewassenmerken zoals groei­kracht en arbeidsvriendelijkheid.

Het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving tentoongesteld. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheids­onderzoek uitgeoerd aan product afkomstig van verschillende proefbedrijven. Het houdbaarheids­onderzoek vindt plaats op het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaak­onderzoek wordt uitgeoerd door een panel bestaande uit 35 personen.

De gegevens worden door het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor ras­beschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelings­commissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De ras­beschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelings­bedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de ras­beschrijvingen definitief zijn wordt een artikel gepubliceerd in de vakbladen. Veredelings­bedrijven hebben de mogelijkheid om hun ras(sen) terug te trekken voor het handels­verkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

2 Proefopzet

In het gebruikswaardeonderzoek winterteelt polysla 2002-2003 zijn vier nieuwe rassen vergeleken met referentieras Wynona van Rijk Zwaan. De rassen zijn in de periode van 23 september 2002 t/m 11 oktober 2002 gezaaid. De proeven lagen op de volgende bedrijven (tussen haakjes de in het rapport gebruikte afkortingen):

- Mts. van Luijk (LUI) (EKO-TEELT)
- A.F. van der Pol (POL)
- T. van Wingerden (WIN)
- J. de Zeeuw (ZEE)

De proeven zijn in alle gevallen door een PPO-medewerker gezaaid bij de plantenkweker waar de betreffende teler zijn plantmateriaal liet opkweken. Op de bedrijven stonden de proeven in alle gevallen tussen teelten sla met een gelijke zaai- en plantdatum. Mts. van Luijk is een EKO-teelt waarvan de kroppen in een zeer laat stadium zijn geoogst. Hierdoor zou, met name voor de criteria geel blad, aanslag, waardering rot na 10 dagen en rand het niveau kunnen afwijken van de overige bedrijven, echter is dit niet aangetoond.

2.1 Proef- en proefveldgegevens

<i>Bedrijf</i>	LUI	POL	WIN	ZEE
Aantal pl/veld	± 60	± 60	± 60	± 60
Aantal pl/m ²	15	17	20	16
Herhalingen	3	3	3	3
Zaaidatum	08-10	30-09	11-10	23-09
Plantdatum	13-11	01-11	20-11	26-10
Beoordelings- datum	04-03	17-02	24-02	14-01
Eigen ras	Wynona	Wynona	Wynona	Wynona
Potmaat	5	5	5	4
Aantal Beoordelaars	7	5	6	8

2.2 Rasnamen, inzenders en resistentiepatronen

Code	Ras	Inzender
A	Coronel (E 11.9884)	Enza
B	Borsato (E 11.9909)	Enza
C	LS 2193	Syngenta (S & G)
D	LS 2195	Syngenta (S & G)
vergelijkingsras		
Z	Wynona	Rijk Zwaan

2.2.1 Resistentiepatronen *																			
	Witfysio's BL																		
Ras	1	2	4	5	6	7	10	12	13	14	15	16	17	18	20	21	22	23	24
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	-	+
C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Z	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* -: het ras is resistent tegen dit fysio, + : het ras is vatbaar voor dit fysio, ? : resistentie onbekend

2.3 Waarnemingen

De waarnemingen zijn uitgevoerd door de beoordelingscommissie, bestaande uit veredelaars, telers en medewerkers van PPO. In het oogstbare stadium werd beoordeeld op de volgende criteria:

- Omvang
- Kleur
- Vulling
- Sluiting bovenkant
- Aanslag
- Geel blad
- Graterigheid
- Uniformiteit
- Gebruikswaarde

De resultaten van de beoordelingen zijn te vinden in de tabellen 3.1.1 t/m 3.1.9. De cijfers zijn ondersteund door opmerkingen. De opmerkingen die tijdens de beoordelingen gemaakt werden, zijn uiteengezet in tabel 3.2.1. De opmerkingen gemaakt tijdens de oogst zijn te lezen in tabel 3.2.2. Op alle proefplaatsen is het netto gewicht per 100 kroppen bepaald (zie tabel 3.3.2). De houdbaarheidsgegevens (waardering rot na bewaring) zijn gebaseerd op zeven herhalingen (tabel 3.3.1).

2.4 Toelichting bij de tabellen

Betekenis der cijfers:

a) bij de beoordeling in het oogstbare stadium

omvang	grotere omvang	-	hoger cijfer	(schaal 1-10)
kleur	lichtere kleur	-	hoger cijfer	(schaal 1-10)
vulling	meer vulling	-	hoger cijfer	(schaal 1-10)
sluiting bovenkant	meer sluiting	-	hoger cijfer	(schaal 1-10)
aanslag	meer aanslag	-	lager cijfer	(schaal 1-10)
geel blad	meer geel blad	-	lager cijfer	(schaal 1-10)
graterigheid	meer graterig	-	lager cijfer	(schaal 1-10)
uniformiteit	meer uniform	-	hoger cijfer	(schaal 1-10)
gebruikswaarde	beter gebruikswaarde	-	hoger cijfer	(schaal 1-10)

b) bij productwaarnemingen

waardering rot na 10 dagen	meer rot	-	lager cijfer	(schaal 1-6)

3 Resultaten

3.1 Beoordelingen

In de onderstaande tabellen zijn de resultaten van de beoordelingen weergegeven. De cijfers die in de onderstaande tabellen worden aangetroffen zijn de gemiddelden van de gehele proef.

3.1.1 Omvang

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	6.5	7.2	6.6	6.8	6.8
B	6.7	5.7	6.8	6.7	6.5
C	6.7	6.4	6.7	6.7	6.6
D	7.4	7.3	7.3	7.1	7.3
Z	7.2	6.7	6.8	6.9	6.9
Gem.	6.9	6.7	6.9	6.8	6.8

3.3.2 Kleur

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	6.7	6.9	6.5	6.8	6.8
B	6.8	7.1	7.1	7.1	7.0
C	6.5	6.6	6.5	6.8	6.6
D	6.7	6.8	7.0	6.9	6.8
Z	6.6	6.6	6.5	6.4	6.5
Gem.	6.7	6.8	6.7	6.8	6.7

3.3.3 Vulling

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	7.5	6.9	6.5	7.2	7.1
B	7.6	6.9	7.5	7.6	7.4
C	7.0	5.9	6.3	6.9	6.5
D	7.7	6.7	7.2	7.5	7.3
Z	6.7	6.1	6.5	6.5	6.5
Gem.	7.3	6.5	6.8	7.2	6.9

3.3.4 Sluiting

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	6.5	5.9	7.0	6.7	6.5
B	6.7	5.5	6.4	6.7	6.3
C	6.3	5.1	6.4	6.4	6.1
D	6.8	5.5	6.4	6.6	6.3
Z	6.1	5.4	6.3	6.4	6.0
Gem.	6.5	5.5	6.5	6.6	6.2

3.3.5 Aanslag

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	5.9	7.9	7.8	5.7	6.7
B	6.4	7.8	7.2	6.2	6.9
C	6.1	7.7	7.2	6.4	6.9
D	6.1	7.5	6.7	5.9	6.6
Z	6.3	7.7	6.9	6.5	6.9
Gem.	6.2	7.7	7.1	6.2	6.8

3.3.6 Geelblad

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	6.5	8.1	7.5	6.6	7.1
B	6.6	8.1	6.9	6.4	7.0
C	6.6	7.9	7.2	6.9	7.2
D	6.2	8.2	6.9	6.5	6.9
Z	6.5	8.1	6.9	7.0	7.1
Gem.	6.5	8.1	7.1	6.7	7.1

3.3.7 Graterigheid

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	6.9	7.3	6.5	7.1	7.0
B	7.1	7.7	7.1	6.4	7.1
C	6.6	6.8	6.2	6.7	6.6
D	7.0	7.3	7.0	6.8	7.0
Z	6.2	7.1	6.0	6.9	6.5
Gem.	6.8	7.2	6.5	6.8	6.8

3.3.8 Uniformiteit

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	5.9	7.0	6.8	6.7	6.6
B	6.9	7.3	6.9	7.1	7.1
C	6.1	6.4	6.8	6.7	6.5
D	6.7	6.7	6.7	6.7	6.7
Z	6.2	7.1	6.4	6.9	6.7
Gem.	6.4	6.9	6.7	6.8	6.7

3.3.9 Gebruikswaarde

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	5.6	7.0	5.8	5.3	5.9
B	6.5	7.2	6.9	6.0	6.7
C	6.1	6.3	6.2	6.2	6.2
D	5.2	6.9	6.6	5.4	6.0
Z	6.6	6.6	6.0	6.6	6.4
Gem.	6.0	6.8	6.3	5.9	6.3

3.2 Opmerkingen

Tijdens de oogst en de beoordelingen kregen teler en beoordelaars de gelegenheid om opmerkingen over het product te maken. In de volgende tabellen leest u hiervan een samenvatting. Tussen haakjes staat vermeld hoe vaak een bepaalde opmerking werd gemaakt.

3.2.1 Tijdens beoordelingen geplaatste opmerkingen

Code					
A	Rand (40) Botrytis (2)	Smet (1) Nerf (1)	Groot snijvlak (1) Krullend onderblad (1)	Schouder (4) Heterogeen (1)	Tulp (3) Over de pit (1)
B	Rand (19) Meeldauw (8)	Stip (3) Schouder (2)	Mooie bovenkant (1) Glazigheid (1)	Zakker (1) Botrytis (1)	Traag (1) Nerf (1)
C	Rand (25) Smet (1) Over de pit (2)	Stip (1) Traag (1) Heterogeen (1)	Groot snijvlak (3) Krullend onderblad (2)	Botrytis (1) Open (1)	Schouder (1) Nerf (1)
D	Rand (39) Botrytis (1)	Smet (2) Heterogeen (1)	Groot snijvlak (4) Krullend onderblad (1)	Licht (1) Nerf (1)	Rhizoctonia (1) Over de pit (1)
Z	Rand (12) Glazigheid (1) Schouder (1)	Stip (2) Traag (1) Heterogeen (1)	Zakker (1) Wild omblad (1) Groot snijvlak (1)	Los (1) Botrytis (1)	Nerf (1) Donker (2)

3.2.2 Aandeel opmerkingen rand bij Mts. van Luijk tijdens beoordeling

Code	Opm	Percentage (%)
A	Rand (15)	38%
B	Rand (13)	68%
C	Rand (10)	40%
D	Rand (18)	46%
Z	Rand (3)	25%

3.2.3 Tijdens de oogst door telers geplaatste opmerkingen

Tijdens de oogst werden er door de telers geen opmerkingen geplaatst.

3.3 Productie en productwaarnemingen

In onderstaande tabellen wordt achtereenvolgens de productie en de waardering rot na 10 dagen bewaring weergegeven. De totaalgemiddelden in tabel 3.3.1 zijn exclusief de cijfers van Mts. van Luijk.

3.3.1 Netto productie in kg per 100 kroppen

Bedrijf Code	LUI	POL	WIN	ZEE	Gem.
A	36.52	20.33	24.06	22.09	22.16
B	38.52	19.17	23.44	21.25	21.29
C	37.13	19.00	23.44	20.83	21.09
D	42.63	21.83	26.25	23.12	23.73
Z	34.82	19.50	23.12	20.21	20.94
Gem.	37.92	19.97	24.06	21.50	21.84

3.3.2 Waardering rot na 10 dagen

Bedrijf Code	LUI	WIN	ZEE	Gem.
A	4.3	5.7	4.5	4.8
B	4.8	5.9	5.5	5.4
C	4.6	4.7	5.4	5.0
D	4.8	5.7	4.6	5.0
Z	5.2	5.4	5.6	5.4
Gem.	4.7	5.5	5.1	5.1

4 Rasbeschrijving

De resultaten zoals ze in het vorige hoofdstuk in tabelvorm zijn weergegeven, worden hieronder vertaald naar een beschrijving per ras. Deze beschrijvingen vormen de basis van publicatie in de vakpers.

Ras A (Coronel, (E11.9884), Enza) geeft kroppen met een gemiddelde omvang en een gemiddelde kleur. De kroppen zijn redelijk goed gevuld en ook de bovenkant is redelijk gesloten. Bij dit ras is som aanslag maar weinig geel blad op te merken. De kroppen zijn niet graterig maar wel iets minder uniform. Doordat veel rand wordt geconstateerd, is een veelal negatieve algemene indruk het gevolg. De productie van dit ras is goed te noemen, echter de houdbaarheid is wat laag. Dit ras is resistent tegen wutfysio's BL 1-24.

Ras B (Borsato, (E11.9909), Enza) levert kroppen die een wat kleine omvang hebben met een wat blonde kleur. De kroppen zijn daarentegen erg goed gevuld en zijn van boven wat minder gesloten. Aanslag en geel blad wordt weinig waargenomen. De kroppen zijn van onderen niet graterig en ook de uniformiteit is ronduit goed. De gebruikswaarde is goed beoordeeld, er is maar weinig rand gezien. De productie is gemiddeld en de houdbaarheid is goed. Bij twee proefplaatsen worden enkele kroppen met een lichte meeldauw aantasting gevonden. Dit ras is resistent tegen wutfysio's BL 1-17, 21, 23.

Ras C (LS 2193, Syngenta) laat een krop zien met een kleine omvang en is wat donker van kleur. De hartvulling is wat minder en de bovenkant is soms open. Geel blad en aanslag is maar weinig opgemerkt. Graterigheid is wel gezien en ook het cijfer voor de uniformiteit is wat laag. Doordat er redelijk wat rand in de kroppen is waargenomen, is ook het gebruikswaardecijfer aan de lage kant. De productie is gemiddeld, echter is dit ras wat minder houdbaar. Dit ras is resistent tegen wutfysio's BL 1-24.

Ras D (LS 2195, Syngenta) produceert kroppen met een flinke omvang. De kleur is gemiddeld. Het hart is goed gevuld en de bovenkant is wat open. Aanslag is een enkele keer geconstateerd, geel blad weinig. Het ras is niet graterig maar staat er wel wat minder uniform bij. Door veel rand is het gebruikswaardecijfer laag uitgevallen. De productie is hoog maar de houdbaarheid is wat minder. Dit ras is resistent tegen wutfysio's BL 1-24.

Ras Z (Wynona, Rijk zwaan) zet kroppen neer met een gemiddelde omvang en een wat donkere kleur. De bovenkant is wat open en het hart is licht gevuld. Geel blad is niet waargenomen evenals aanslag aan de onderkant. Wel is er graterigheid waargenomen en ook de uniformiteit is wat minder. De gebruikswaarde is redelijk beoordeeld, rand wordt weinig opgemerkt. Het kroggewicht is wat laag maar de houdbaarheid is goed. Dit ras is resistent tegen wutfysio's BL 1-24.